

WEBINAR SELECTIEF DROOGZETTEN EN SELECTIEF BEHANDELEN NIET-ERNSTIGE KLINISCHE MASTITIS

- We starten om 13.05u
- Alle microfoons en camera's staan af
- Bij de start gaat de chat open en kunnen vragen gesteld worden – vragen worden op het eind beantwoord (of later via e-mail)

VLAIO LA PROJECT “*Onderzoek naar en implementatie van “on-practice culture” als basis voor rationeler en verminderd antibioticumgebruik en betere economische resultaten op Vlaamse melkveebedrijven*”

Provincie
Antwerpen
HOEIBEEKHOEVE

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Uitrollen van **selectief behandelen van klinische mastitis** in Vlaanderen (Da. Lien Creytens, M-teamUGent)

Verder uitrollen van **selectief droogzetten** (Dr. Zyncke Lipkens, MCC Vlaanderen)

“Koeien die niet ziek worden, moeten niet behandeld worden ...” (Prof. dr. Sarne De Vliegheer, M-teamUGent)

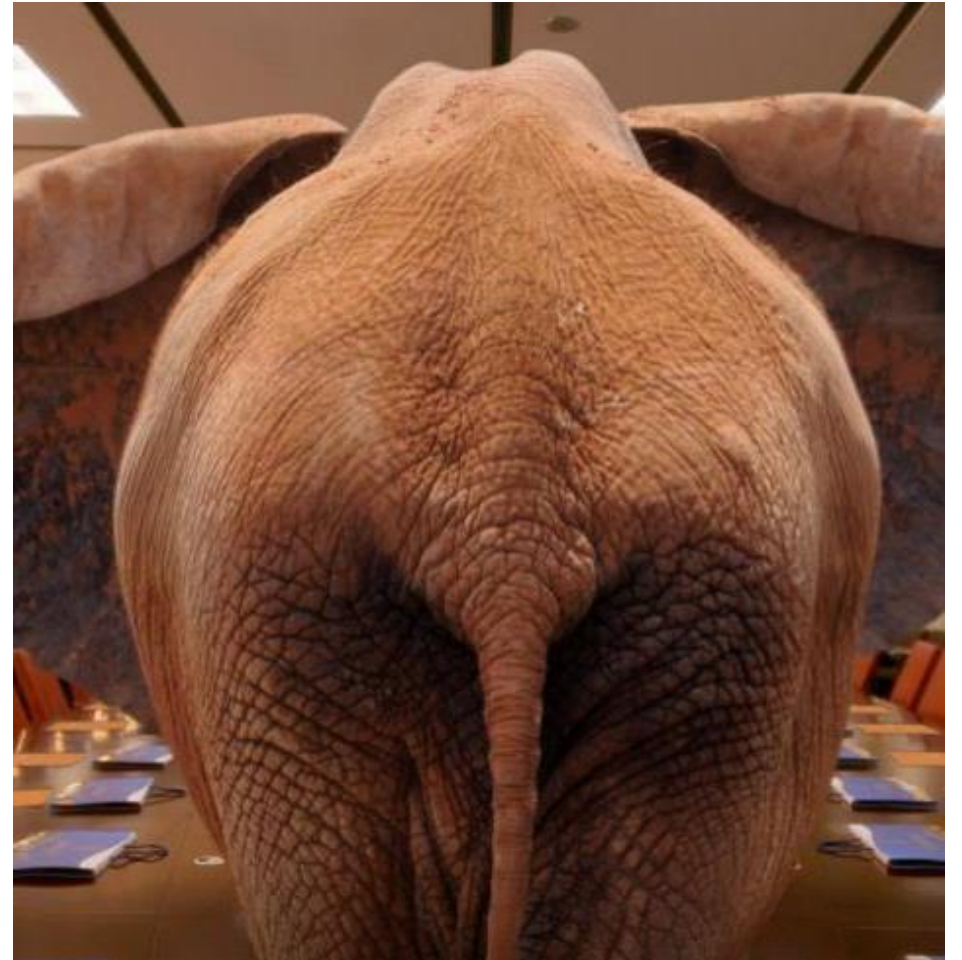
“MASTITIS PREVENTIE EERST!” ...

KOEIEN DIE NIET ZIEK WORDEN, MOETEN NIET BEHANDELD WORDEN ...

WEBINAR 4-12-2023 VLAIO LA PROJECT ON PRACTICE CULTURING

Prof. dr. Sarne De Vlieghe

DE OLIFANT IN DE KAMER

DE OLIFANT IN DE KAMER

Antimicrobiële resistentie crisis

ESTIMATED DEATHS DUE TO AMR IN 2020 AND 2050

700.000

10.000.000

 = 100,000 ESTIMATED ANNUAL DEATHS BY AMR

Source: Jim O'Neill, *Tackling Drug-Resistant Infections Globally: Final Report and Recommendations* (London: The Review on Antimicrobial Resistance, May 2016), 4, https://amr-review.org/sites/default/files/160518_Final%20paper_with%20cover.pdf.

CSIS | GLOBAL HEALTH
POLICY CENTER

© M-team UGent

A GROWING CRISIS WORLDWIDE

In the EUROPEAN UNION,
antibiotic resistance
causes 25,000 deaths per year
and 2.5m extra hospital days¹

In INDIA, over 58,000 babies died
in one year as a result of infection
with resistant bacteria usually
passed on from their mothers²

In THAILAND,
antibiotic resistance
causes 38,000+ deaths
per year and 3.2m hospital days³

In the UNITED STATES,
antibiotic resistance
causes 23,000+ deaths
per year and >2.0m illnesses⁴

Mededeling EU Commissie (2015/C299/04)

1. “vaststellen van strenge hygiënemaatregelen en goede landbouwpraktijken en beheerstrategieën om de ontwikkeling en verspreiding van mastitis bij melkkoeien tot een minimum te beperken”;
2. “vermijden van systematische behandeling van koeien bij het droogzetten, en per geval overwegen en uitvoeren van alternatieve maatregelen”;
3. “bevorderen van het gebruik van snelle diagnostische tests voor het vaststellen van ziekteverwekkers die mastitis veroorzaken, om het gebruik van zowel intramammaire als injecteerbare antimicrobiële stoffen bij melkkoeien tot een minimum te beperken”;

Verordening 2019/06 betreffende diergeneesmiddelen

“Antimicrobiële geneesmiddelen worden niet routinematig toegepast, noch gebruikt om slechte hygiëne, ondermaatse veehouderijpraktijken, gebrekkige verzorging of wanbeheer van landbouwbedrijven te compenseren.”

“Antimicrobiële geneesmiddelen worden niet gebruikt voor profylaxe, behalve in uitzonderlijke gevallen, voor de toediening aan een individueel dier of een beperkt aantal dieren wanneer het risico op een infectie of een besmettelijke ziekte erg hoog is en de gevolgen waarschijnlijk ernstig zullen zijn. In dergelijke gevallen wordt het gebruik van antibiotische geneesmiddelen voor profylaxe beperkt tot de toediening aan één individueel dier, onder de voorwaarden van de eerste alinea.”

Meerderheid van de antibiotica gebruikt ter preventie en controle van mastitis of uierontsteking

Minder en meer onderbouwd gebruik van antimicrobiële middelen noodzakelijk:

1. Focus op preventie (van mastitis) zonder antibiotica
2. Behandel op verantwoorde(re) wijze
  - Selectief droogzetten
  - Selectief behandelen van niet-ernstige klinische mastitis

Ontstekingsremmers voor alle klinische gevallen

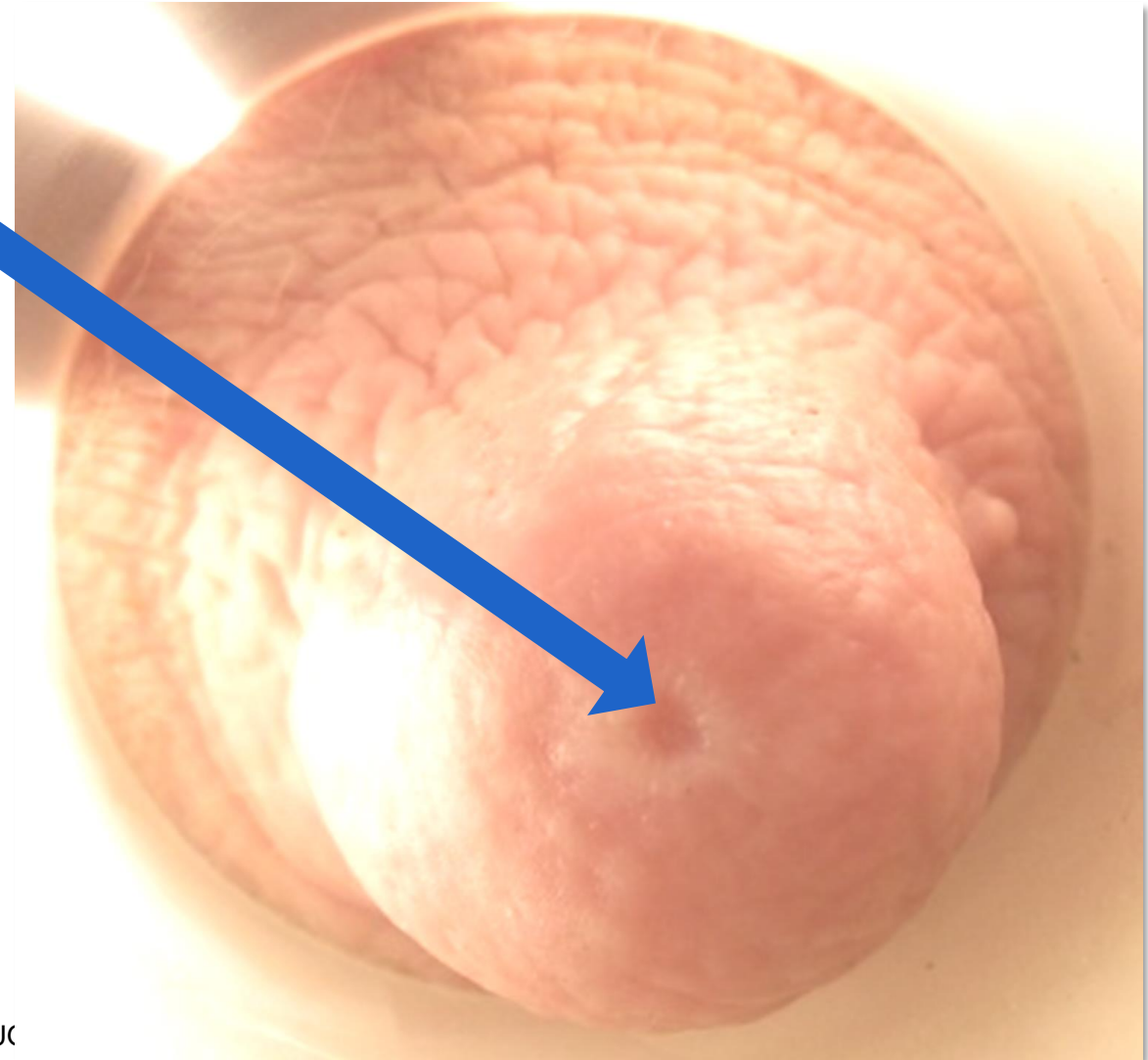
MASTITIS OF UIERONTSTEKING

MASTITIS OF UIERONTSTEKING

Ontsteking van de melkklier als reactie op een intramammaire infectie (bijna steeds bacteriën)

SLOTGAT

MASTITIS OF UIERONTSTEKING

Klinische vorm

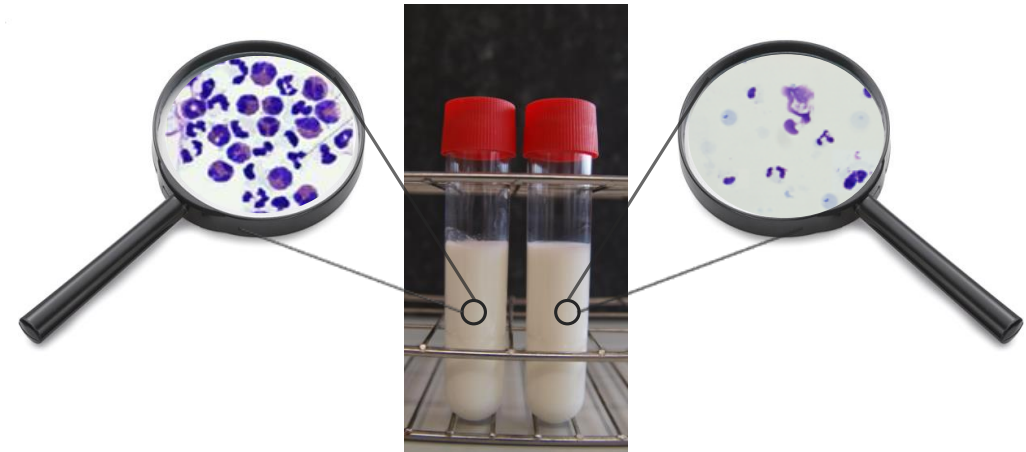

MASTITIS OF UIERONTSTEKING

Klinische vorm

Subklinische vorm

Celgetal > 200,000 cellen/ml

MASTITIS OF UIERONTSTEKING

1. Stress, tijdverlies, verlies arbeidsvreugde
2. Dierenwelzijn
3. Voedselverspilling
4. Economische verliezen = 190€/koe/jaar
5. (Massaal) gebruik van antibiotica
  - Residuen
  - Antimicrobiële resistentie

Selectief droogzetten

Diergeneeskundige
bedrijfsbegeleiding

Geoptimaliseerd
mastitismanagement

PREVENTIE EN CONTROLE

1. Verminderen duur **Bestaande infecties (B)**

- Succesvol behandelen
- Opruimen

2. Verminderen aantal **Nieuwe infecties (N)**

- Verhogen weerstand
- Verlagen infectiedruk

DE KAPSTOK

1. Correcte melktechniek **N**
2. Goed functionerende melkmachine **N**
3. Optimaal comfort en hygiëne **N**
4. Zorgvuldig behandelen klinische en subklinische mastitis **B + N**
5. Opruimen chronische mastitis gevallen **B + N**
6. Optimaal droogzetmanagement **B + N**
7. Excellent vaarzenmanagement **B + N**
8. Optimale gezondheid/afweer **B + N**
9. Genetische selectie **N**
10. Opvolging/evaluatie

DE KAPSTOK

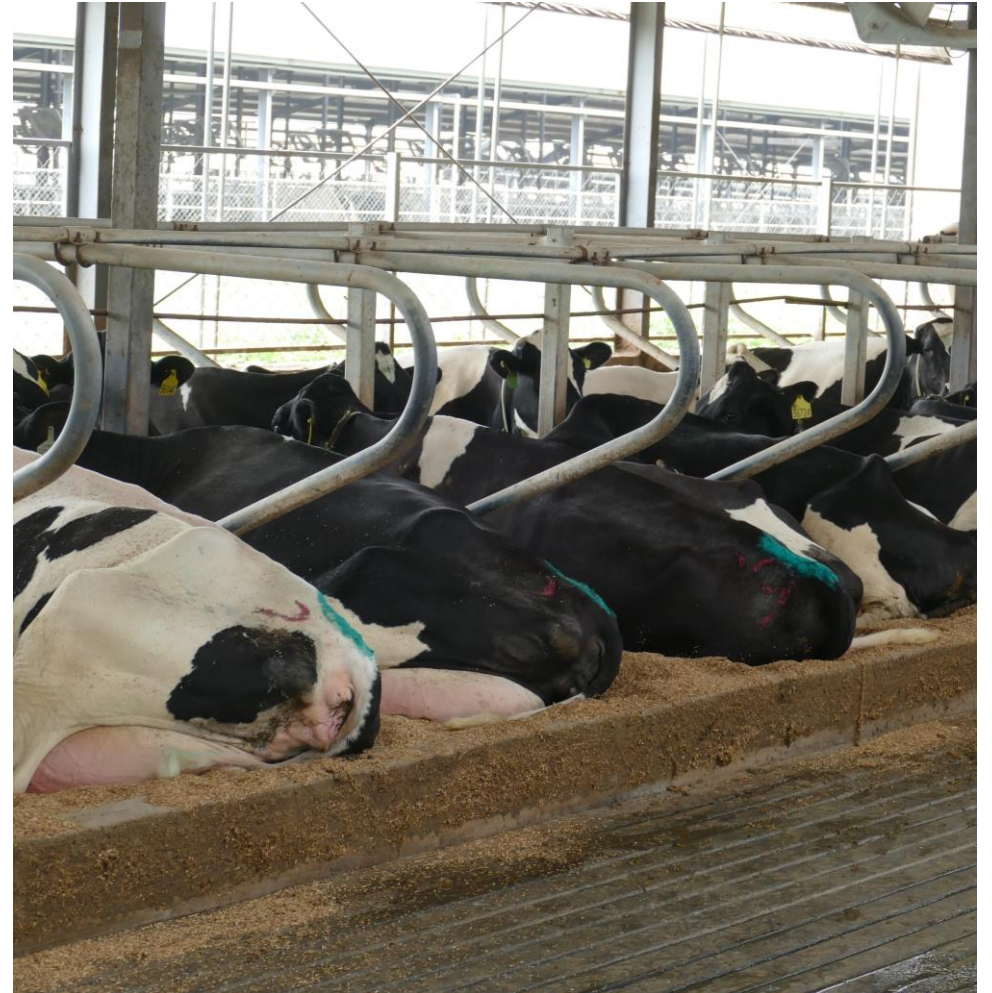
1. Correcte melktechniek **N**
2. Goed functionerende melkmachine **N**
3. Optimaal comfort en hygiëne **N**
4. Zorgvuldig behandelen klinische en subklinische mastitis **B + N**
5. Opruimen chronische mastitis gevallen **B + N**
6. Optimaal droogzetmanagement **B + N**
7. Excellent vaarzenmanagement **B + N**
8. Optimale gezondheid/afweer **B + N**
9. Genetische selectie **N**
10. Opvolging/evaluatie

DE KAPSTOK

1. Correcte melktechniek **N**
2. Goed functionerende melkmachine **N**
3. Optimaal comfort en hygiëne **N**
4. Zorgvuldig behandelen klinische en subklinische mastitis **B + N**
5. Opruimen chronische mastitis gevallen **B + N**
6. Optimaal droogzetmanagement **B + N**
7. Excellent vaarzenmanagement **B + N**
8. Optimale gezondheid/afweer **B + N**
9. Genetische selectie **N**
10. Opvolging/evaluatie

AAN DE SLAG!

Samen op weg naar verstandiger en verminderd gebruik van antibiotica zonder toegevingen op de prestaties van de koeien

Preventie

1. “vaststellen van strenge hygiënemaatregelen en goede landbouwpraktijken en beheerstrategieën om de ontwikkeling en verspreiding van mastitis bij melkkoeien tot een minimum te beperken”;
2. “vermijden van systematische behandeling van koeien bij het droogzetten, en per geval overwegen en uitvoeren van alternatieve maatregelen”;
3. “bevorderen van het gebruik van snelle diagnostische tests voor het vaststellen van ziekteverwekkers die mastitis veroorzaken, om het gebruik van zowel intramammaire als injecteerbare antimicrobiële stoffen bij melkkoeien tot een minimum te beperken”;

Selectief droogzetten

Selectief behandelen

Gebruik ontstekingsremmers voor alle klinische mastitisgevallen (verbeterd welzijn, lager celgetal, lagere opruimkans, verbeterde vruchtbaarheid)

1. Optimaliseer het uiergezondheidsmanagement om te komen tot betere preventie (zie Kapstok – maak gebruik van de beschikbare data!)
2. Start daarna met selectief droogzetten gebruikmakend van MPR gegevens, of de resultaten van bacteriologisch onderzoek of sneltesten
3. Start daarna met selectief behandelen van niet-ernstige klinische mastitis op basis van sneltesten

Recorddaling van verkoop en gebruik van antibiotica in diergeneeskunde

De verkoop van antibiotica in de diergeneeskunde daalde vorig jaar met een vierde ten opzichte van 2021. Bijna alle doelstellingen van het Antibioticumconvenant dat in 2024 ten einde loopt, zijn al behaald of liggen binnen handbereik. Aandachtspunten zijn het gebruik van kritisch belangrijke antibiotica en het algemene antibioticagebruik in de vleeskalversector.

© 27 JUNI 2023 – Laatste update 28 JUNI 2023 7:05

Lees meer over: [antibiotica](#)

DANK U

M-team@UGent.be www.m-team.UGent.be